

Universitat de Girona
**Institut de Ciències de
l'Educació Josep Pallach**
ICE

Formació a càrrec de Pilar Giró
Comissària **Univers Guinovart**

Espai
Carmen Thyssen
Sant Feliu de Guíxols

UniversGuinovart

Univers Guinovart

Parlem d'*Univers Guinovart* perquè en aquesta exposició has pogut viatjar a través de la trajectòria artística de Josep Guinovart i conèixer el seu món, el seu univers. Segur que te n'has adonat que les obres no estaven disposades en ordre cronològic. Això és perquè t'hem volgut apropar a la manera com ell interpretava el món que l'envoltava: el mar, el camp, els objectes quotidians, la feina, el sentiments, els somnis... explicant una història amb veus de passat, de present i de futur, amb veus de tots els temps, fins i tot la teva, d'ara mateix.

Guino (com li deien els amics) va explorar i experimentar el vincle amb la natura, la terra i l'entorn, manipulant les matèries, treballant l'espai, el volum i el context des de diferents disciplines artístiques com ara la pintura, el collage, l'escultura, el gravat o les instal·lacions.

Totes elles te les hem compartit jugant amb les geografies traçades a les sales. Esperem que el viatge hagi estat profitós i que la creativitat continuï essent la teva companya de camí.

Josep Guinovart (Barcelona 1927 -2007)

Agramunt II, 1976

Mixta sobre fusta

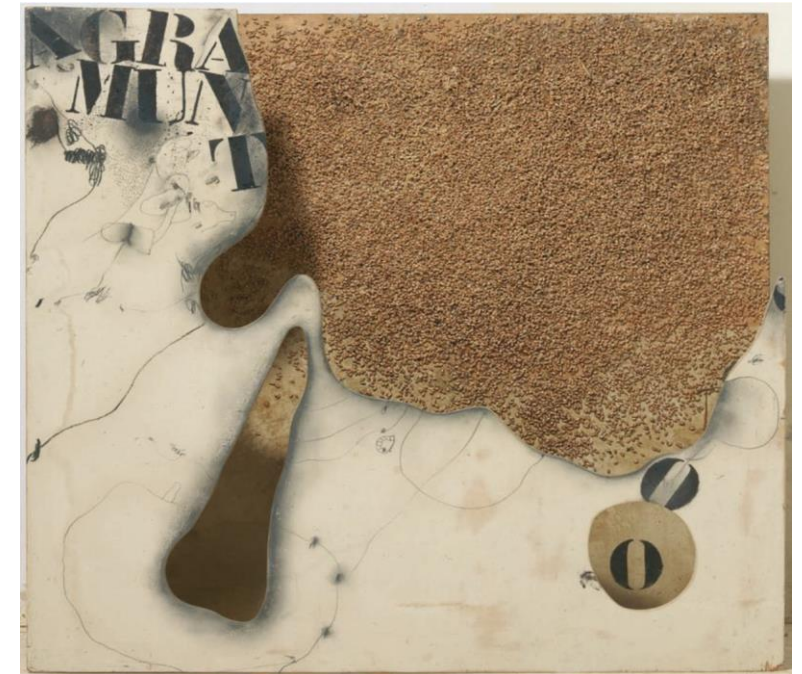
100 x 100 x 28 cm

Comencem a cartografiar l'Univers Guinovart...

La cartografia és l'art de dissenyar mapes que ens ajudaran a ubicar llocs al territori. Comencem per conèixer un indret geogràfic importantíssim per a Guinovart: Agramunt, que vol dir “muntanyes de terra”.

Quan va esclatar la Guerra Civil Espanyola, Guino tenia 9 anys i vivia a Barcelona, però amb la família van marxar cap a Agramunt, el poble de la seva mare, perquè a pagès hi havia menjar. Allà viuen amb els avis. Aquesta experiència de descoberta del món rural i de la natura en el seu estat més primitiu, el marcarà per sempre: conviuen amb els animals, van descalços pels camps, participen del cicle de la natura...

Per fer la pintura més real i compartir-nos la seva experiència vital incorpora elements presents paisatge com ara blat, terra, espigues, fang... Per realitzar aquesta obra, quins ha escollit?

Josep Guinovart (Barcelona 1927 -2007)

L'espigoladora i el mussol, 2004

Mixta sobre fusta

122 x 122 cm

Trobes l'espigoladora?

El retrat de la vida agrària és una temàtica molt important en l'obra de Guinovart: llaurar, sembrar, segar... A l'exposició has pogut veure per exemple l'obra *La Roda – Era* (1993). L'era és l'escenari on culmina la collita.

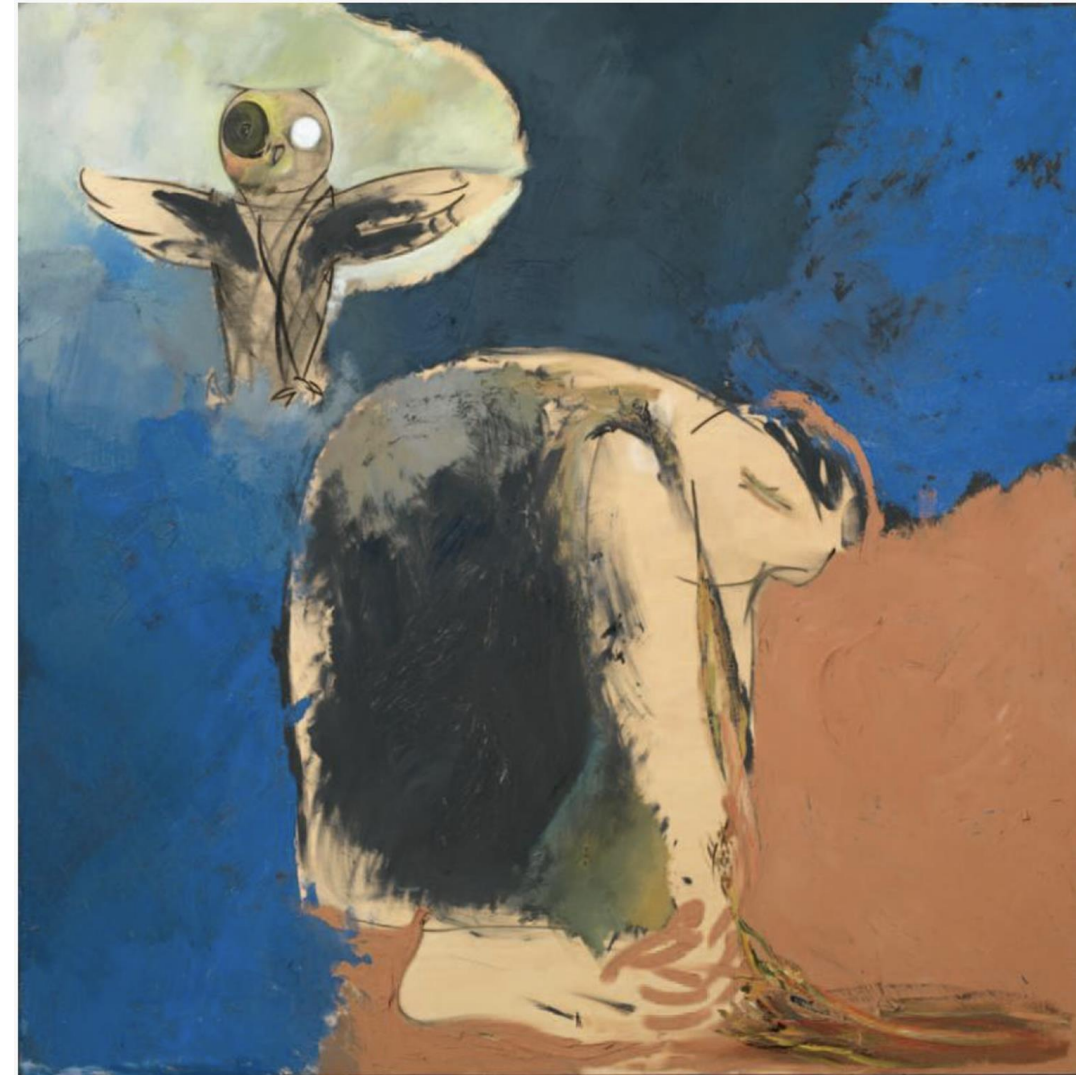
El repte ara és que tu sàpigues veure l'espigoladora. El mussol, símbol de saviesa, li vetlla l'espatlla i ella està ajupida fent la seva feina de recollir del terra les espigues que han caigut als segadors durant la segada. Si encara no l'has vist, potser els versos de Joan Brossa et donen més pistes.

Joan Brossa, *Odes Rurals*, 1951 (fragment)

A la terra

“Qui t'escriu a les mans amb brins de palla?

Qui para el cap a l'arc en nits sense astres?”

Josep Guinovart (Barcelona 1927 -2007)

Verdú, 1977 -2001

Mixta sobre fusta

244 x 244 cm

Explorem el territori?

Guinovart és un artista compromès amb el territori, fidel a les seves arrels geogràfiques i culturals. Verdú és un municipi de la comarca de l'Urgell, igual que Agramunt.

Si observes bé aquest quadre et serà fàcil saber quines dues activitats són característiques d'aquesta població: el conreu del cereal i la fabricació de terrissa.

Guinovart pinta una natura que pren un caràcter còsmic, representada recreant la crema de rostolls (les tiges que resten arrelades a la terra després de la sega) i presidida pel cercle solar i el càntir de ceràmica negra vessant vida.

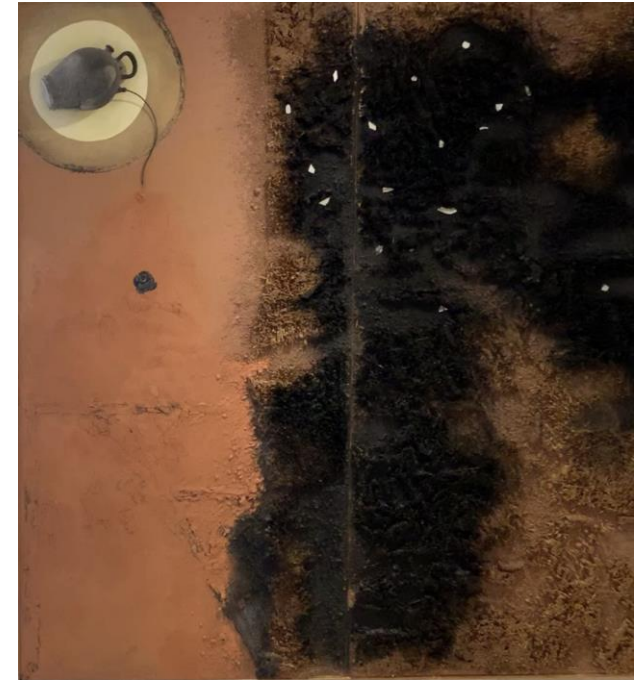
Sabies que...

"Càntir o Selló, és senyal de bon festejador"

La tradició ceramista de Verdú s'inicia en temps dels romans i a la segona meitat del segle XV comencen a fer ceràmica negra.

Al segle XVIII, hi havia uns trenta forns de ceràmica.

Actualment segueixen investigant noves tècniques ceràmiques.

Selló, càntir de Verdú

Josep Guinovart (Barcelona 1927 -2007)

Ítaca, 2001

Mixta sobre fusta

244 x 366 cm

El bell viatge

A Guinovart li agradava moltíssim la poesia i pocs indrets del món desperten les ànimes dels poetes com ho fa Ítaca, l'illa grega on va néixer Odisseu, l'heroi mitològic. Aquesta llegendària illa esdevé la metàfora dels somnis que mai hauríem de deixar de seguir i simbolitza la consciència del nostre trànsit per la vida, tal com Homer i Kavafis ho versen en aquests fragments de la seva obra.

“Conta’m, Musa, aquell home de gran ardit, que tantíssim errà, després que de Troia el sagrat alcàsser va prendre; de molts pobles veié les ciutats, l’esperit va conèixer; molts de dolors el que és ell, pel gran mar patí en el seu ànim, fent per guanyà’ el seu alè i el retorn de la colla que duia (...)”
Homer, *L’Odissea*, Cant I

Sempre tingues al cor la idea d’Ítaca.

Has d’arribar-hi, és el teu destí.

Però no forcis gens la travessia.

És preferible que duri molts anys

i que ja siguis vell quan fondegis a l’illa,

ric de tot el que hauràs guanyat fent el camí,

sense esperar que t’hagi de dar riqueses Ítaca.

Ítaca t’ha donat el bell viatge.

Sense ella no hauries pas sortit cap a fer-lo.

Res més no té que et pugui ja donar.

I si la trobes pobra, no és que Ítaca t’hagi enganyat.

Savi com bé t’has fet, amb tanta experiència,

ja hauràs pogut comprendre què volen dir les Ítaques.

K. Kavafis

Ítaca, Lluís Llach

Josep Guinovart (Barcelona 1927 -2007)

El Fil d'Ariadna, 2002-2003

Mixta i collage sobre tela

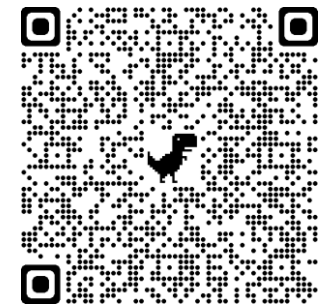
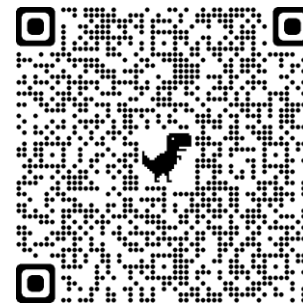
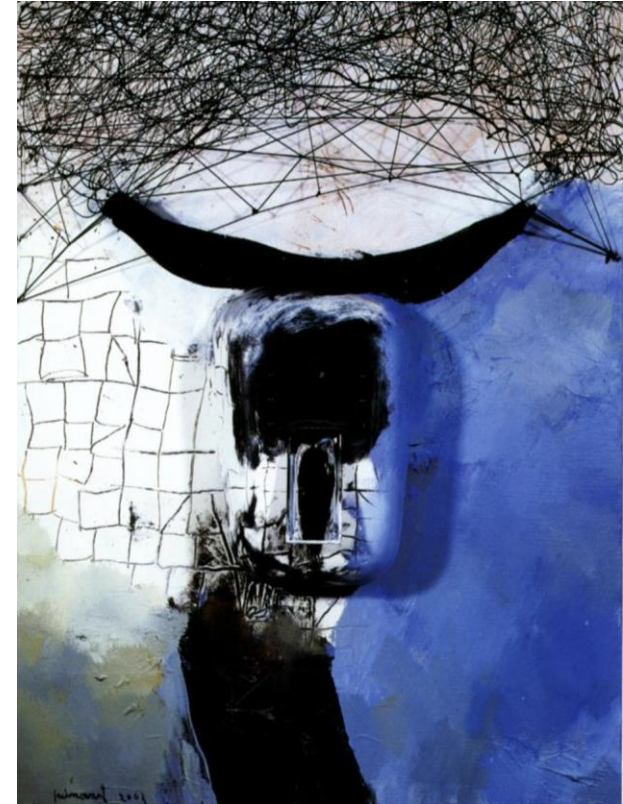
100 x 81

Si no et funciona el Google maps o el GPS...

Ariadna era una princesa de Creta. El seu germà va morir assassinat a Atenes i per això el seu pare, el rei Minos , va obligar els atenencs a enviar-li a Creta cada nou anys un grup de catorze joves -set nois i set noies-, que serien sacrificats al Minotaure.

Un cop, en una d'aquestes trameses de nois, hi anà, voluntàriament, el príncep Teseu, fill d'Egeu, rei d'Atenes. Ariadna se'n va enamorar. Assessorada per Dèdal, li va donar una espasa màgica, amb la qual podria matar el minotaure i un fil de llana que no es podia trencar, que l'ajudaria a trobar el camí de sortida del laberint.

A causa d'aquest mite s'usa l'expressió “el fil d'Ariadna” com per la indicació o la guia per arribar a un objectiu, o localitzar un lloc amb indicació d'algú.

Josep Guinovart (Barcelona 1927 -2007)

La Barca, 1990

Mixta sobre fusta

180 x 124 cm

T'imagines ser un argonauta?

Segons la mitologia grega, els argonautes eren els companys de Jason embarcats a la nau Argo, que significa “La Ràpida” a la recerca del velló d’or. Algunes interpretacions expliquen que el velló d’or pot fer referència al blat daurat.

Et proposem embarcar la teva imaginació i solcar l’Univers
Guinovart: aniràs a Ítaca, Creta, Agramunt, Verdú, París, Brasil...
navegaràs per boscos màgics, solcaràs mars d’història,
descobriràs paisatges de paper, de fusta, de rostolls,
constel·lacions de closques d’ou... i segur que si has posat
atenció, al final del viatge hauràs trobat el velló d’or.

Has vist l’ampolla damunt la coberta de l’embarcació? Creus
que hi havia el missatge d’algun naufrag?

Message in a
bottle, The Police

Josep Guinovart (Barcelona 1927 -2007)

Retaule de Blanc Naixent, 2007

Mixta sobre fusta

254 x 250 cm

Els paisatges de Guinovart estan plens d'ànima, bateguen, expliquen històries viscudes, és per això que podem dir que són geografies humanes. Atent al seu entorn, l'artista ha acabat integrant la realitat dins el quadre, construint obres tridimensionals. Res pot quedar exclòs i és així com dona el mateix protagonisme al bastidor que al llenç, a la pintura que a la brotxa, al color, a la textura, a l'espai.

L'art fa possible la metamorfosi de l'objecte i el transforma en símbol. D'aquí que les cloves d'ou i el blanc poèticament evocuin al naixement, a la primavera, a l'esperança.

Josep Guinovart (Barcelona 1927 -2007)

Cap I , 1954

Guaix sobre cartró

66,8 x 49,5 cm

Quants nassos hi veus en aquest cap?

El 1953 Guinovart va rebre una beca de l'Institut Francès, això li va permetre poder viatjar a París i conèixer de primera mà la pintura d'avantguarda. En aquesta obra hi ha una clara influència de Picasso. Fixa't per exemple en el nas. Potser n'hi ha més d'un? O és un mateix nas pintat des de diferents angles?

Exacte! És un sol nas dibuixat des de diferents punts de vista: de cara i de perfil. Amb la boca passa el mateix.

No és que no tingués clar des d'on es volia dibuixar, sinó que ens vol explicar que tots els punts de vista són igualment importants.

Per què no proves de fer-ho tu també?

Mapa

Els mapes són imprescindibles per a qualsevol viatger. Amb aquest, argonauta, traça tots els somnis i com diu el poema, quan surtis a fer el viatge prega que el camí sigui llarg, ple d'aventures, ple de coneixences. En el viatge per l'Univers Guinovart hem compartit la manera d'entendre el món d'un dels artistes catalans més importants del segle XX, Josep Guinovart. Els seus paisatges viscuts, ara també són una mica teus.

L'ofici que més m'agrada, 1997

m **U** sicalitat
 à **N** ima
 ll **I** bertat
 V eu
 m **E** mòria
 t **R** adició
 poe **S** ia

ima **G** inar
 text **U** res,
 p **I** ntar,
 co **N** struir,
 s **O** miar.
 V incles
 A rrels
 de ma **R**
 i **T** erra

Pilar Giró

U N I V E R S G U I N O V A R T

Ens pots portar el teu poema o el teu dibuix al taulell de turisme o enviar-lo al correu electrònic

espaieducatiuthyssen@gmail.com

o bé si fas un post a IG ens pots etiquetar **[@espaic_thyssen](https://www.instagram.com/espaic_thyssen)**

[#universguinovart](https://www.instagram.com/universguinovart)

Al final de l'exposició sortejarem un exemplar de *Petita història de l'Espai Guinovart d'Agramunt* escrit per Josep Guinovart i il·lustrat per la Pilarín Bayés

Univers
Guinovart
KIDS

Espai Carmen Thyssen Sant Feliu de Guíxols
Pinta la teva obra!

Autèntic projecte de
MILAN

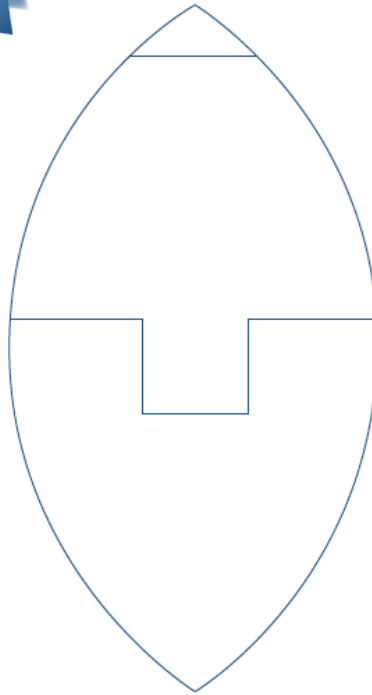

GUINOVART I BERTHAN, Jorg
Cap. 6. 1994. Guiso sobre ceres. 64,8 x 46,5 cm.
Fundació Espai Guinovart Agència

Univers
Guinovart
KIDS

Espai Carmen Thyssen Sant Feliu de Guíxols
Pinta la teva obra!

Autèntic projecte de
MILAN

GUINOVART I BERTHAN, Jorg
La pedra, 1999. Mida real: 100 x 120 cm.
Càl·culs i projecte de

Univers
Guinovart
KIDS

Espai Carmen Thyssen Sant Feliu de Guíxols
Pinta la teva obra!

Autèntic projecte de
MILAN

GUINOVART I BERTHAN, Jorg
L'apagador i el monstret, 2004. Mida real: 100 x 120 cm.
Càl·culs i projecte de

Papallones

TACA MÀGICA

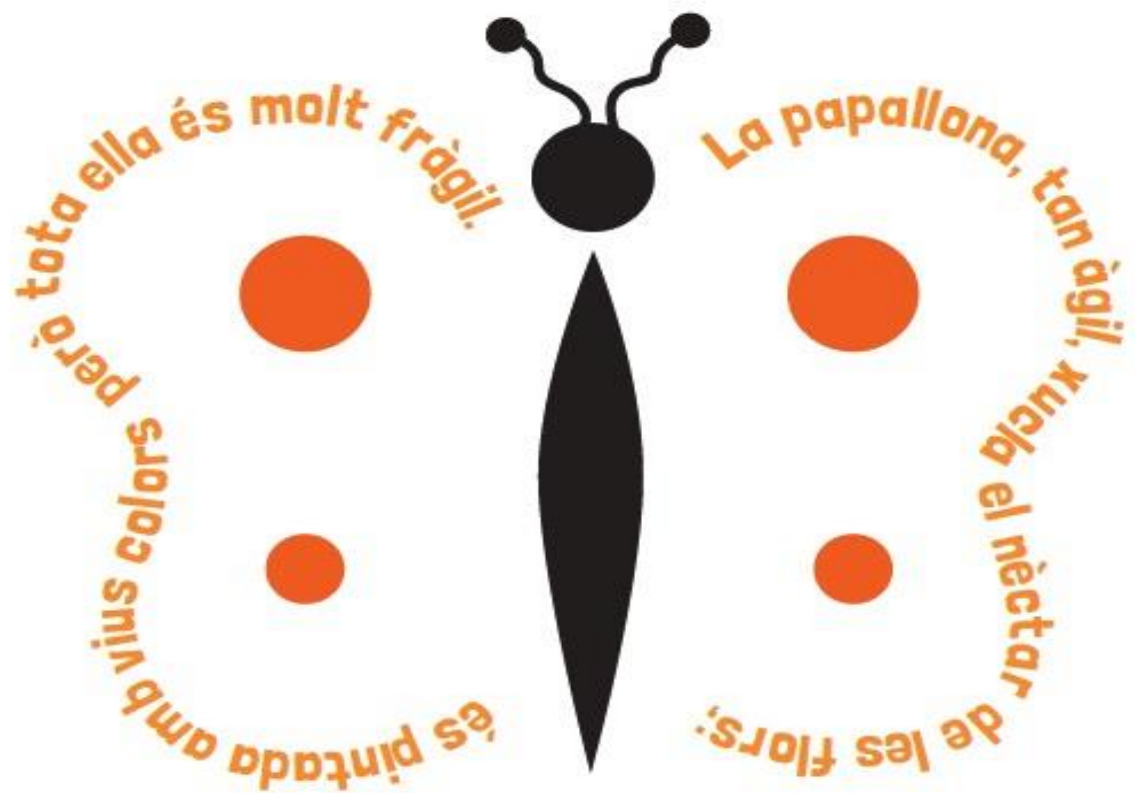
<https://youtu.be/DGzY5d8ab8M>

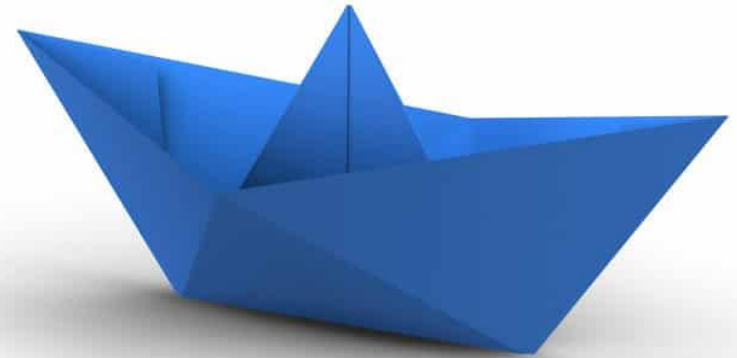
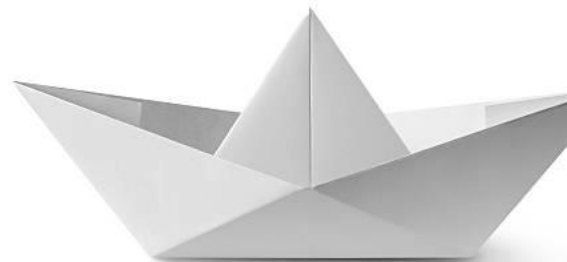
ORIGAMI

<https://youtu.be/DGzY5d8ab8M>

Fes el teu vaixell de paper i escriu-li un missatge

Univers Guinovart

www.espaicarmenthyssen.com

espaieducatiuthyssen@gmail.com